

REFERAT Patientinddragelsesudvalget d. 19-02-2020

Mødedato Onsdag d. 19. februar 2020 kl. 13:00

Mødested Regionshospitalet Randers, mødelokale 7, plan 2 ved kantinen, Skovlyvej
15, 8930 Randers NØ

Indholdsfortegnelse

Besøg ved Regionshospitalet Randers (13.00-14.00).....	3
Patientkommunikation og indkaldelsesbreve (14.00-14.45).....	4
Pause i mødet (14:45-14:50).....	5
Godkendelse af dagsordenen (14:50).....	6
Ny sundheds- og hospitalsplan for Region Midtjylland (14:50-15:15).....	7
Orientering om medbragt medicin (15:15-15:20).....	9
Forsyningsvanskeligheder på medicinområdet (15:20-15:25).....	10
Orientering om brugerråd på Region Midtjyllands hospitaler (15:25-15:30).....	11
Orientering om rådgivning om alternativ behandling (15:30-15:35).....	13
Tilbage melding fra konferencer (15:35-15:45).....	14
Tid til debat og gensidig orientering (15:45-16:00).....	15

Punkt 1: Besøg ved Regionshospitalet Randers (13.00-14.00)

1-01-81-18-17

Sagsfremstilling

Udvalget besøger Regionshospitalet Randers.

Programpunktet indledes med en introduktion til hospitalet ved lægefaglig direktør Lone Winther Jensen.

Efterfølgende besøger udvalget dialyseafsnittet, hvor afdelingssygeplejerske Mette Juel Kjærgaard, Medicinsk afdeling, vil vise rundt.

Hun vil blandt andet fortælle om, hvordan afdelingen netop har vundet nyreprisen. Den nyindstiftede pris tildeles professionelle sundhedsaktører, som har gjort en helt ekstraordinær indsats for nyresyge. Dialysen på Regionshospitalet Randers har en innovativ tilgang til nye metoder, eksempelvis etablering af nye Turbo-knaphuller, som sparer patienten for mange unødige stik og betænkeligheder.

Indstillingen til nyreprisen kommer fra dialyseafsnittets patienter, pårørende og hjemmedialysepatienter.

Beslutning

Lægefaglig direktør Lone Winther Jensen introducerede til hospitalet. Hun beskrev regionshospitalets historie, profil og fortalte om samarbejdet med kommunerne. Udvalget roste laboratorierne, som gennemføres i samarbejde med kommunerne og almen praksis med flere. Det blev drøftet med oplægsholderen, hvordan fremgangsmåden og tankegangen bør finde anvendelse bredt i regionen.

Afdelingssygeplejerske Mette Juel Kjærgaard, Medicinsk afdeling, fremviste dialyseafsnittet, hvor afdelingen netop har vundet en pris for deres arbejde.

Liselotte Wesley Andersen og Anni Faarup Christensen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 2: Patientkommunikation og indkaldelsesbreve (14.00-14.45)

1-01-81-18-17

Administrationen indstiller,

at patientkommunikation i Region Midtjylland drøftes.

Sagsfremstilling

Specialkonsulent Rikke Ellekilde fra Region Midtjyllands kommunikationsafdeling vil lægge op til drøftelse af patientkommunikationen i Region Midtjylland, bl.a. patientvejledninger som hjemmesider, undersøgelse af patienternes oplevelse af indkaldelsesbreve og udkast til et nyt design af og nye muligheder for indkaldelsesbreve som Digital Post.

Beslutning

Specialkonsulent Rikke Ellekilde gav oplæg for udvalget. Hun beskrev rammen for kommunikation med patienterne i Region Midtjylland, hvordan de sociale medier inddrages og kom med eksempler på, hvordan der aktuelt arbejdes med udvikling af patientvejledninger og indkaldelsesbrevene. Herunder præsenterede hun resultaterne af den undersøgelse af patienternes oplevelse af indkaldelsesbreve, som udvalget har bidraget til forberedelsen af.

Liselotte Wesley Andersen og Anni Faarup Christensen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 3: Pause i mødet (14:45-14:50)

1-01-81-18-17

Sagsfremstilling

Pause.

Punkt 4: Godkendelse af dagsordenen (14:50)

1-01-81-18-17

Administrationen indstiller,

at dagsordenen godkendes.

Beslutning

Dagsordenen blev godkendt, med den ændring, at punkt 9 blev udsat til næste møde.

Liselotte Wesley Andersen og Anni Faarup Christensen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 5: Ny sundheds- og hospitalsplan for Region Midtjylland (14:50-15:15)

1-01-81-18-17

Administrationen indstiller,

at udkastet til ny sundheds- og hospitalsplan drøftes med henblik på at afgive høringssvar.

Sagsfremstilling

Regionsrådet har den 29. januar 2020 besluttet at sende forslag til sundheds- og hospitalsplan i høring med frist den 15. marts 2020.

Vedlagte høringsudkast til Region Midtjyllands nye sundheds- og hospitalsplan består af to dele:

En politisk del, der beskriver, hvilken retning regionsrådet ønsker at sætte for fremtidens sundhedsvæsen og tilhørende konkrete handlinger. Der er fokus på følgende:

- Fremtidens arbejdsplads
- En sammenhængende akutindsats og hospitalsstruktur
- Aarhus Universitetshospital - regionens faglige fyrtårn
- Det nære og sammenhængende sundhedsvæsen
- Fælles beslutningstagen og patientinddragelse
- Digital sundhed
- Sundhedsfremme og forebyggelse
- Håndtering af multisygdomme
- Personlig medicin
- Sundhedsinnovation og udvikling
- Forskning, uddannelse og læring.

Et tilhørende plangrundlag, der beskriver sundhedstilstanden i regionen, organisering af og samarbejde i det nære sundhedsvæsen, plangrundlag for hospitalerne (somatik og psykiatri), forskning og udvikling samt arbejdsstyrkeplanlægning og uddannelse. I plangrundlaget henvises også til eksisterende planer og strategier.

De to dele udgør tilsammen det politiske og administrative grundlag for Region Midtjyllands sundheds- og hospitalsplanlægning.

Sundheds- og hospitalsplanen har to formål. Det ene er at præsentere den retning, regionsrådet vil sætte for fremtidens sundhedsvæsen i den midtjyske region og de områder, hvor Region Midtjylland vil lægge en særlig indsats i de kommende år.

Det andet er at give samarbejdspartnere og borgere et samlet overblik over Region Midtjyllands arbejde på sundhedsområdet.

Sundheds- og hospitalsplanen er resultatet af et forløb, hvor regionsrådet har inddraget borgere, sundhedspersonale og samarbejdspartnere. Patientinddragelsesudvalget har også ved flere tidligere lejligheder bidraget i processen.

Administrationen vil på mødet indlede til drøftelsen ved at uddrage forslag til fokuspunkter fra patientinddragelsesudvalgets side i forbindelse med formuleringen af deres høringssvar.

Beslutning

Formanden havde inden mødet fremsendt udkast til høringssvar, som udvalget drøftede. Det endelige høringssvar er vedlagt.

Udvalget konstaterede, at det meget gerne vil orienteres om resultatet, når høringsperioden er overstået, og en endelig plan er vedtaget.

Udvalget drøftede arbejdet i regionen med bæredygtighed på hospitalerne. Det blev i den forbindelse aftalt, at emnet skal dagsordensættes på et kommende møde.

Liselotte Wesley Andersen og Anni Faarup Christensen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Sundheds- og hospitalsplan (høringsudgave)

Plangrundlag for sundheds- og hospitalsplan (høringsudgave)

Punkt 6: Orientering om medbragt medicin (15:15-15:20)

1-01-81-18-17

Administrationen indstiller,

at orienteringen om patientens egen medbragte medicin på regionens hospitalsenheder tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Patientinddragelsesudvalget modtog på sit seneste møde en orientering angående medicinudgifterne i regionen – baseret på den orientering, regionsrådet modtog i september 2019.

Det affødte en snak om praksis med at bede patienter medbringe deres egen medicin, når de skal møde til behandling på hospitalet. Konkret havde udvalget et ønske om at høre nærmere om følgende:

- Hvad er reglerne på de forskellige hospitaler i forhold til selv at skulle medbringe egen medicin?
- Hvordan stilles patienter med dosispakket medicin i forhold til det med at skulle medbringe?

I vedlagte notat svares på disse spørgsmål, idet der redegøres for patientens egen medbragte medicin på regionens hospitalsenheder.

Beslutning

Patientinddragelsesudvalget tog orienteringen om patientens egen medbragte medicin på regionens hospitalsenheder til efterretning.

Udvalget drøftede, at hospitalerne bør gøre opmærksom på, hvordan medicinen skal være medbragt. Og som en del af at tydeliggøre dette må der laves samarbejder i klyngerne om, hvordan medicinen skal medbringes.

Liselotte Wesley Andersen og Anni Faarup Christensen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Patientens egen medbragte medicin

Punkt 7: Forsyningsvanskeligheder på medicinområdet (15:20-15:25)

1-01-81-18-17

Administrationen indstiller,

at de aktuelle forsyningsvanskeligheder for medicin drøftes.

Sagsfremstilling

Restordre på medicin er et stigende problem både i Danmark og i resten af verden, hvilket har ført til kritiske forsyningsvanskeligheder på vigtige lægemidler såsom blandt andet anæstesi midler, antibiotika og cytostatika.

Restorderne kan være til stor gene for de borgere og patienter, der ikke kan få den medicin, de har recept på. Restorderne skyldes bl.a. færre leverandører af både lægemidler og råvarer til lægemidler på verdensmarkedet.

Regionsrådet har på sit møde den 29. januar 2020 besluttet at anmode Danske Regioner om at medvirke til en national løsning på problemet.

Desuden ønsker regionsrådet at høre relevante bruger- og pårørende fora om problemerne med medicin i restordre. Regionsrådet ønsker at få en større viden om, hvordan patienter, pårørende og borgere oplever problemet med restordre på visse typer medicin, så det kan indgå i det videre arbejde. Derfor dagsordensættes denne drøftelse i Patientinddragelsesudvalget.

Regionsrådet har allerede modtaget den vedlagte orientering om konsekvenser for patienterne ved forsyningsvanskeligheder.

Det resterende dagsordenspunkt kan læses her: <https://www.rm.dk/politik/regionsradets-moder/dagsordener/#Orienteringomforsyningsvanskelighederp%C3%A5medicinomr%C3%A5det>

Beslutning

Patientinddragelsesudvalget drøftede de aktuelle forsyningsvanskeligheder for medicin.

Udvalget gav i den forbindelse udtryk for at se med stor bekymring på situationen. Udvalget er enige i, at situationen kan føre til store ulemper for patienterne, sådan som der også er redegjort for i sagen.

Udvalget anerkender, at Region Midtjylland ikke alene kan løse denne problemstilling og bakker derfor også kraftigt op om, at sagen tages op i Danske Regioners bestyrelse med henblik på en national løsning.

Liselotte Wesley Andersen og Anni Faarup Christensen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 8: Orientering om brugerråd på Region Midtjyllands hospitaler (15:25-15:30)

1-01-81-18-17

Administrationen indstiller,

at orienteringen om brugerråd på Region Midtjyllands hospitaler tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Patientinddragelsesudvalget har på et tidligere møde efterspurgt at få et overblik over den brugerinvolvering, der foregår på regionens hospitaler.

I det følgende præsenteres eksempler fra de forskellige hospitalsenheder på brugerinddragelsen. Overblikket er ikke udtømmende, men giver et overblik over den type tiltag, der løbende arbejdes med.

Aarhus Universitetshospital

Der er på Aarhus Universitetshospital ikke etableret et fast brugerråd for hospitalet.

Patienter og pårørende inddrages i forbindelse med udvikling af et sundhedsvæsen på patientens præmisser indenfor Brugerstyret Behandling og Fælles Beslutningstagning. Patienterne interviewes enten ved paneldialog med personalet eller ved interviews med enkelte patienter og pårørende med henblik på at give forslag til forbedringer i patientforløb og mere involvering af patienterne og pårørende.

Der er etableret netværksgrupper for flere patientgrupper og især for unge patienter. Der er cafeer og faciliteter, hvor patienterne kan tale med hinanden om behov. Ligeledes indgår unge patienter i flere brugerpaneler med henblik på at tilrettelægge behandling og pleje i henhold til de unges behov og ønsker.

Der afholdes i flere afdelinger informations- og dialogmøder med patientgrupper. Der er facebookgrupper knyttet op på nogle få afdelinger. I øvrige forbedringstiltag inddrages patienter ofte ved spørgeskema, dialog mm.

Der er en stigende opmærksomhed på, at patienter bør klædes på ved deltagelsen i udviklingen af hospitalet og patientforløb. Det er vigtigt ved involvering af patienter at være tydelig i forhold til forventninger og rolle af patienterne, forberedelse af patienter, feed-back, og effekten af involveringen.

Hospitalsenheden Vest

I Hospitalsenheden Vest har der siden 2014 været etableret et overordnet brugerråd for hospitalet bestående af patientrepræsentanter, pårørenderepræsentanter, en repræsentant fra almen praksis, en repræsentant fra kommunerne samt repræsentanter fra hospitalet. Derudover findes flere steder lokale brugerråd på hospitalet, herunder på afdelingerne for Neurologi og Fysio-ergoterapi og Klinisk Biokemi samt i Dialyseafsnittet og Reumatologisk Ambulatorium under Medicinsk Afdeling.

På Børn og Ungeafdelingen er det tidligere Dialogforum med forældre nedlagt og i stedet fokuseres på brugerråd eller lignende, der kan startes ad hoc. Eksempler på dette er astmaskoler med undervisning og dialog, en brugergruppe vedrørende indretning af Regionshospitalet Gødstrup og et forskningsprojekt om diabetes, hvor familier fagpersoner og netværk er interviewet.

Under Arbejdsmedicinsk Afdeling inviteres ambulante patienter til et fokusgruppe interview én gang om året, hvor de interviewer dem om deres oplevelser i udrednings- og behandlingsforløbet. Det giver efterfølgende anledning til en drøftelse af forbedring og ændringer af arbejdsgange og kliniske praksis.

Hospitalsenhed Midt

Hospitalsenhed Midt har siden 2014 indgået i et fælles brugerråd i Midtklyngen – Midtklyngens Brugerråd. Brugerrådet er bemandet med repræsentanter fra Hospitalsenhed Midt, fra de tre klyngekommuner (Viborg, Skive og Silkeborg), en praksiskonsulent og brugere fra optageområdet. Aktiviteten i brugerrådet er pt. sat på pause, mens brugerinddragelsen i klyngen nytænkes.

De fleste kliniske afdelinger og centre i Hospitalsenhed Midt afholder desuden brugerdialoger med patienter og pårørende med jævne mellemrum. Desuden har Børn og Unge et fast Ungepanel, som inddrages i aktuelle relevante spørgsmål.

Regionshospitalet Horsens

På Regionshospitalet Horsens er der ikke et egentligt brugerråd/-panel. Til gengæld er der mange forskellige former for initiativer, hvor patienterne inviteres "indenfor".

Det er ofte på Medicinsk Afdeling, at patienterne har et længerevarende forløb, hvor denne type inddragelse er relevant. Der findes mange andre former for patientinddragelse på hospitalet, men de er ofte direkte relateret til patienternes behandling. Eksempler på patientinddragende tiltag fra Medicinsk Afdeling:

- Konceptet "Klager der udvikler". Ved klagesager inviteres patienten og de pårørende til en samtale med det involverede personale.
- Invitation af patienter og pårørende til fællesspisning med personalet.
- Afholdelse af udskrivelsessamtale i et samarbejde mellem hospital, kommune, patient og pårørende, hvor der lægges en plan for udskrivelsen.

Regionshospitalet Randers

Regionshospitalet Randers har ikke et tværgående brugerråd. Hospitalet arbejder med patient- og pårørendeinddragelse i patientforløbene og gerne i samarbejde med kommunerne.

Et nyt tiltag på hospitalet er "Fælles fokus", hvor medarbejdere der har oplevelser som patient eller pårørende på Regionshospitalet Randers, eller et andet hospital, kan bidrage med deres oplevelser i gruppeinterviews. Fælles fokus er drøftet og godkendt i hospitalets medarbejderudvalg (HMU).

Psykiatrien

I Psykiatrien inddrages patienter og pårørende i tiltagende grad. Aktuelt er igangsat følgende tiltag:

- Et Patient- og Pårørendepanel, som har til formål at drøfte, debattere og komme med løsninger på organisatoriske udfordringer.
- "En af os", som har til formål at fortælle omverdenen om at være patient eller pårørende i psykiatrien. Derudover, er der "En af os" ambassadører, som har fået undervisning i forbedringsmodellen, hvormed de kan indgå i forbedringsprojekter på afdelingerne.
- Peers – tidligere patienter, der bliver ansat på afdelingerne for at være en ekstra støtte for nuværende patienter fx inden og efter en konsultation i ambulatoriet.

På enkelte hospitaler er der egne bruger-/pårørenderåd, hvor de inddrages i forhold til lokale udfordringer, f.eks. om arbejdsgange.

Beslutning

Patientinddragelsesudvalget tog orienteringen om brugerråd på Region Midtjyllands hospitaler til efterretning. Udvalget ønsker at tilkendegive overfor hospitalerne, at det arbejde, der foregår i forhold til brugerinddragelse, er særdeles positivt.

Liselotte Wesley Andersen og Anni Faarup Christensen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 9: Orientering om rådgivning om alternativ behandling (15:30-15:35)

1-30-96-06-V

Administrationen indstiller,

at orienteringen om rådgivning angående alternativ behandling tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Patientinddragelsesudvalget har ønsket en orientering om InformationsCenter for Alternativ Kræftbehandling (ICAK).

Administrationen har på den baggrund udarbejdet nedenstående orientering om, hvilke muligheder patienter og pårørende har for at indhente informationer og rådgivning om alternativ behandling. Herunder gives en status på ICAK.

KABCancer - komplementær alternativ behandling til personer med kræft

Informationen på hjemmesiden er fundet via et systematisk litteraturstudie som del af forskningsprojektet 'Dialog og rådgivning om alternativ behandling til kræftpatienter'. Projektet er iværksat af Kræftens Bekæmpelse, CCECAM og REHPA og har til hensigt at fremme dokumenteret viden og dialog om komplementær alternativ behandling, så personer med kræft kan træffe et valg om brug af alternativ behandling på et informeret grundlag. https://www.sdu.dk/da/om_sdu/institutter_centre/ist_sundhedstjenesteforsk/centre/kabcancer

Styrelsen for Patientsikkerhed

Styrelsen for Patientsikkerhed har samlet information om alternativ behandling på denne hjemmeside: <https://stps.dk/da/ansvar-og-retningslinjer/alternativ-behandling/>

Kræftens Bekæmpelse

Kræftens Bekæmpelse har samlet information om alternativ behandling på denne hjemmeside: <https://www.cancer.dk/hjaelp-viden/det-kan-du-selv-goere/alternativ-behandling/links-og-litteratur/>

InformationsCenter for Alternativ Kræftbehandling (ICAK)

ICAK giver rådgivning til patienter og pårørende. Derudover har ICAK samlet information om alternativ behandling på denne hjemmeside: <https://www.icak.dk/>

Region Midtjylland overtog en aftale fra Århus Amt om tildeling af midler til InformationsCenter for Alternativ Kræftbehandling (ICAK). Aftalen blev opsagt af regionsrådet i forbindelse med vedtagelse af budgettet for 2019. Regionen opsagde aftalen, da regionen i forbindelse med budget 2019 skulle spare 138,6 mio. kr.

Der blev i 2017 ydet rådgivning til 212 kræftpatienter, 99 pårørende og 77 andre. Det var primært borgere fra Region Midtjylland, som henvendte sig til ICAK.

Regeringen og Dansk Folkeparti besluttede i april 2019 at afsætte i alt 2 mio. kr. i perioden 2019-2022 til ICAK på Finansloven for 2019. Se pressemeddelelsen: <http://sum.dk/Aktuelt/Nyheder/Sundhedspolitik/2019/April/92-mio-kr-fordeles-til-sundhedsindsatser.aspx>

Beslutning

Punktet udsættes til det kommende møde.

Liselotte Wesley Andersen og Anni Faarup Christensen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 10: Tilbage melding fra konferencer (15:35-15:45)

1-01-81-18-17

Administrationen indstiller,

at orienteringen om konferencerne "Åben Dialog" og "Kvalitet i det nære sundhedsvæsen – Vi starter indefra" tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Lillian Andersen vil orientere om konferencen "Åben Dialog".

Lillian Andersen og Ralph Jørgensen vil orientere om konferencen "Kvalitet i det nære sundhedsvæsen – Vi starter indefra".

Beslutning

Lillian Andersen orienterede om konferencerne "Åben Dialog" og "Kvalitet i det nære sundhedsvæsen – Vi starter indefra".

Liselotte Wesley Andersen og Anni Faarup Christensen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 11: Tid til debat og gensidig orientering (15:45-16:00)

1-01-81-18-17

Sagsfremstilling

Der er mulighed for debat blandt patientinddragelsesudvalgets medlemmer.

Status angående hørings svar

Udvalgsmedlem K.B. Nielsen har ønsket et overblik over de senest fremsendte hørings svar og bemærkninger fra udvalget til administrationen i Region Midtjylland. Punktet er skubbet fra seneste møde og opdateret med de nyeste dokumenter. Vedlagt punktet findes således:

- Hørings svar til praksisplan for psykologer.
- Hørings svar til praksisplan for kiropraktorer.
- Bemærkninger til rammepapir for det tværsektorielle samarbejde om de regionale udgående teams i psykiatrien.
- Bemærkninger til samarbejdsaftale om den gode indlæggelse og udskrivelse.

I forbindelse med punktet ønsker administrationen desuden at drøfte med udvalget, hvilke forventninger det har til fremadrettet at bidrage til faglige kommenteringer.

Samarbejde med de øvrige patientinddragelsesudvalg

Administrationen vil orientere om aftaler med sekretariatene for de øvrige patientinddragelsesudvalg i forhold til opfølgning på fællesmødet.

Beslutning

Udvalget drøftede, at det i forbindelse med høringer og deslige fremadrettet så vidt muligt ønsker at blive orienteret om resultatet, når høringsperioden er overstået, og en endelig plan er vedtaget.

Administrationen orienterede om, at der er lavet aftale med de øvrige patientinddragelsesudvalg om, at det prioriteres at afholde yderligere et fællesmøde i denne periode. Et muligt tidspunkt er, når regeringen kommer med sit forventede bud på en sundhedsreform.

Det blev aftalt, at administrationen tjekker op på praksis for indkaldelse af suppleanter, herunder at der dannes klarhed over, hvem der er indstillet til suppleant.

Liselotte Wesley Andersen og Anni Faarup Christensen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Hørings svar til praksisplan for kiropraktorer (lukket)

Hørings svar til praksisplan for psykologer (lukket)

Bemærkninger til rammepapir for det tværsektorielle samarbejde om de regionale udgående teams i psykiatrien (lukket)

Patientinddragelsesudvalgets bemærkninger til samarbejdsaftale om den gode indlæggelse og udskrivelse